

HOLTÅLEN KOMMUNE

– mulighetenes kommune

Vår dato
10.07.2018

Vår referanse
18/995-1

Vår saksbehandler:
Saksbehandler Geir Morten Granmo, tlf. 97102788

Deres dato

Deres referanse

Miljødirektoratet
Postboks 5672, Torgarden

7485 TRONDHEIM

Søknad om dispensasjon fra forbudet mot å bruke "løs på drevet halsende hund" i forbindelse med skadefelling av bjørn

Holtålen kommune som vertskommune for det interkommunale samarbeidsprosjektet for Skadefelling av bjørn, jerv, ulv og gaupe i S-Trøndelag søkte i 2015 om dispensasjon fra forbudet mot å bruke løs på drevet halsende hunder i forbindelse med skadefelling av bjørn. Vi fikk den gang avslag på vår søknad av Miljødirektoratet. Avslaget ble påklaget og Miljødirektoratet opprettholdt sitt vedtak. Klagen ble derfor sendt til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. I sitt oversendelsesbrev datert 14.01.2016 anfører direktoratet bl.a.:

- Miljødirektoratet har presisert i sitt avslag at det er først når resultatene fra sensorprosjektet er ferdigstilt at forvaltningen vil få et bedre grunnlag for å ta stilling til om det skal foreslås en åpning for bruk av løs på drevet halsende hunder ved felling av bl.a. bjørn. Inntil det foreligger et bedre kunnskapsgrunnlag ønsker Miljødirektoratet å være restriktive med dispensasjonspraksisen ut fra et føre-var prinsipp. En åpning for bruk av løs på drevet halsende hund på bjørn bør skje gjennom endring av regelverket etter bred høring.

I tillegg vises det til at:

- Løs på drevet halsende hunder er i stand til å følge bjørnen over lange avstander. Dette fører til unødig stress for bjørnen som igjen gir unødvendige dyrevelferdsmessige utfordringer.
- Det vil være usikkerhet om hunden vil jage andre individer bjørn, av andre viltarter eller beitedyr. Selv om beitenæringen tar eventuelle tap selv, ønsker ikke Miljødirektoratet å legge opp til en dispensasjonspraksis hvor det er usikkerhet knyttet til dyrevelferden knyttet til vilt eller beitedyr.
- Miljødirektoratet er av den oppfatning at det er større risiko for å ta ut feil individ ved bruk av drivende hunder.

I april ble sluttrapporten Miljødirektoratet ville avvente før de tar stilling til bruk av drivende hunder ved skadefelling av bjørn publisert. Det som framkommer i den er stort sett ikke noe annet enn det som vi kunne ha forventet på forhånd:

- Hundetypene har forskjellig adferd der spisskunder står mer i ro med bjørnen enn drivende hunder

- 2 hunder resulterer i høyere kroppstemperatur, større temperaturbelastning og høyere hjerterefrekvens enn 1 hund.
- Hundetypene i seg selv ga ingen forskjell i bjørnens fysiologiske reaksjon under sammenlignbare situasjoner, men det ser ut til at 2 hunder gir mer stress enn 1 hund.
- Hundetype og antall hunder gir ingen forskjell i bjørnens hviletid dagen etter, eller bjørnens forflytning i døgnet etter jaktforsøkene.
- Jaktforøkene ga ofte høyere kroppstemperaturer som kan karakteriseres som overoppheting, men var ikke større enn de mest belastende fysiologiske opplevelsene resten av året.

FKT-prosjektet i NSG, NBS og NB sammen med skadefellingsprosjektet i N-Østerdalen inviterte til møte på Tynset 25. juni i år. Tema var presentasjon av resultatene i NINA-rapport 1501 (Jaktforsøk på brunbjørn med hund). Etter presentasjonen ble det en diskusjonsrunde der de tilstedeværende fra fellingslag, kommuner og nemnder konkluderte med at vi skulle søke om dispensasjon fra forbudet mot å bruke drivende hunder i forbindelse med skadefelling. Det ble poengtert ganske sterkt at skadefelling ikke er ordinær jakt, men et oppdrag på vegne av det offentlige der det er bestemt at ett bestemt skadegjørende individ skal tas ut og at det ikke finnes andre tilfredstillende løsninger. Skadefellingslagene må derfor også kunne ta i bruk andre virkemiddel enn det som er tillatt under ordinær jakt. Møtedeltagerne ønsket å få i stand en forsøksordning i samarbeid med NINA der en samlet inn erfaringsbasert kunnskap fra skadefellingsforsøk. Det ble diskutert punkter som burde loggføres ved bruk for å sikre denne kunnskapen før et samarbeid med NINA formaliseres.

På bakgrunn av denne rapporten ser vi ingen grunn lenger til å ikke gi dispensasjon fra forbudet mot å bruke drivende hunder i forbindelse med skadefelling av bjørn. I tillegg har vi registrert at direktoratet nå nylig har dispensert fra forbudet mot bruk av slike hunder i Troms. Dette til tross for at signalene vi fikk for 2-3 år siden tilsa at dispensasjon ikke kunne påregnes, men at en tillatelse først kunne bli gitt etter en endring av regelverket. Vi tolker dette dithen at det nå er mulig å få dispensasjon inntil det foreligger en forskriftsendring. Selv om det foreløpig er et begrenset skadeomfang i våre områder er skadepotensialet langt større her enn i Troms da vi har et langt høyere antall beitedyr. Erfaringsmessig så vil skadene eskalere utover høsten. Det er viktig å få avklart en dispensasjonsordning til å bruke drivende hunder før behovet oppstår. En avgjørelse om å slippe må tas av fellingsleder og hundefører der og da. Vi har siden 2013 hatt kommunal dispensasjon til å slippe stillende hunder, men det har til tross for dette ikke blitt gjort ofte. De siste 2 åra har det skjedd 2 ganger til tross for mer eller mindre sammenhengende fellingsløyve fra sutten av august til midten av oktober i fjor og en måneds tid nå i år. Dette bekrefter at våre fellingsledere og hundeførere er sitt ansvar bevisst.

Vi er nå inne i den fjerde skadefellingsløya siden 6. juni gitt på bjørn så langt denne beitesesongen. Det betyr at vi har hatt fellingsløyve mer eller mindre sammenhengende fra beitslipp og fram til i dag. Om vi hadde hatt muligheten til å benytte drivende hunder er det sannsynligvis kun ved 1 – 2 anledninger at dette virkemiddelet ville ha blitt benyttet så langt i år. I begge tilfellene hadde vi spor som var under 2 timer gamle. Det betyr at bruk av drivende hunder ikke vil bli et utstrakt fenomen ved uttak av bjørn under skadefelling. I desember 2017 støttet samarbeidsprosjektet anskaffelsen av en ferdig dressert plotthund fra N-Amerika. Denne er 2 år gammel og har vært med på felling av 14 bjørner før den kom hit til Norge. Hunden er strømmet mot alt annet vilt enn bjørn. Risikoen for jaging av andre viltarter er derfor minimal, men vi kan selvsagt ikke gi garantier for dette.

Når fylkesmannen gir fellingsløyve så er dette gjerne begrunnet med skadepotensialet og at det ikke finnes noen andre tilfredsstillende løsninger enn uttak av skadegjørende individ for å

avverge /begrense en pågående skadesituasjon. Når dette er konklusjonen på en søknad om skadefelling må skadefellingslaget kunne få bruke det mannskapet og de hundene de har til disposisjon på en mest mulig effektiv måte. Dette innebærer slipp av drivende hunder ved enkelte anledninger. Dette vil være et viktig hjelpemiddel for effektivisere uttaket og dermed å redusere og forhindre unødvendige dyrevelferdsmessige utfordringer på tamdyr.

På bakgrunn av dette søker det interkommunale prosjektet Skadefelling av bjørn, jerv, ulv og gaupe i S-Trøndelag om dispensasjon fra forbudet mot å bruke løs på drevet halsende hunder i forbindelse med skadefelling av bjørn. Det er viktig at en slik dispensasjon foreligger før et eventuelt behov for å slippe drivende hunder oppstår. Forøvrig viser vil til vår tilsvarende søknad datert 24.03.2015 samt vår klage på avslaget på samme søknad datert 12.06.2015.

Vedlegg: Møtereferat fra møte på Tynset 25.06.18

Med hilsen
HOLTÅLEN KOMMUNE

Geir Morten Granmo
Prosjektleder

Kopi til:

Møtereferat:

Hundebruk under skadefelling av bjørn

Sted: Tynset 25 juni 2017 kl 12-15

Møteinnkaller: Prosjekt «Mer effektiv skadefelling og en styrket beitenæring i Nord Østerdal» og FKT-prosjektet i NSG, NBS, NB

Mål for møtet: Bedre tilgang til informasjon og forklaringer av NINA Rapport 1501; Jaktforsøk på brunbjørn med hund. Etablere felles erfaringsgrunnlag mellom de som gir tillatelse til skadefellingstillatelse og de som utfører den.

Målgruppe: Aktuelle skadefellingsleder i Sør-Trøndelag, Østerdalen, Gudbrandsdalen, Rovviltnemdene i Oppland, Hedmark og Trøndelag, Fylkesmannens miljøavdeling, Skadefellingsledere og SNO.

Deltaker i møtet:

Fellingsleder Nord-Østerdal med fire medlemmer, fellingsleder Stor-Elvdal, fellingsleder Sør-Trøndelag med tre medlemmer, Rovviltnemda Oppland v/Ivar Vinstekleven, Rovviltnemda Hedmark v/Reidar Åsgård, Hedmark Bonde og småbrukarlag v/Ståle Støen, Skadefellingsprosjektet NØ v/Leif Vingelen, FKT-prosjektet v/Per Fossheim.

Meldt forfall: Skadefellingsleder Gudbrandsdal, SNO-Sør Trøndelag, Fylkesmannen i Hedmark og Oppland, Rovviltnemda i Trøndelag

Ikke møtt: SNO Hedmark og Oppland.

Bakgrunnen for møtet

Ninas undersøkelse om bruk av løs hund på bjørn har utløst behov for mer informasjon om undersøkelsen og hvilke resultat som ble funnet. Skadefellingsledere i «bjørneområder» har spesielt etterspurt muligheten til å sette seg dypere inn den. Møtes ble sammenkalt for å være med og danne et felles faggrunnlag i tillegg til å være en dialog- og kontaktarena mellom nemdene, faglag og skadefellingslag.

Ole Gunnar Støen, NINA, og sentral i arbeidet med undersøkelsen la fram resultatene. Underveis og etterpå var det grundige spørsmålsrunder om undersøkelsen, bjørnejakt som lisensjakt, - skadefelling og regelverk for utøvelse.

Nemndsmedlemmene fortalte litt om sine vurderinger og kommenterte grensesnittet mellom politikk og faglige vurderinger.

Mot avslutning av møtet ønsket skadefellingslederne at det skulle søkes dispensasjon fra gjellende loververk for bruk av hund under skadefelling i deres områder.

Løs hund sees på som et nødvendig hjelpemiddel som det kan være behov for under skadefelling av bjørn. En stor del av dagens av kunnskaper knyttet til løs hund er ervervet gjennom jakt i andre land hvor forholdene er litt annerledes enn dem som møtes under skadefelling.

Møte mente det var viktig å finne en metode som var egnet til å kunne dokumentere de erfaringsbaserte kunnskapene og samordne dem i en felles forsøksordning knyttet til skadefelling.

Videre ble det foreslått å bruke forskningens kompetanse til å analysere virkinger og resultatene av en evt. forsøksordning.

Under forutsetning av dispensjon ble det foreslått at evaluering av erfaringene skulle gjøres i samarbeid med NINA og benytte seg av deres kompetanse på området.

Om prøveordning skulle bli gjennomført i skadefellingsoppdrag er det ønskelig at det straks over ferien etableres et formelt samarbeid med NINA.

Fra skadefellingslederne forstås følgende punkt loggført inntil det formelle samarbeid er etablert:

- Utførlig logg for hvert slipp
- Fellingsleder sammen med hundefører bestemmer slipp tidspunkt
- Navn hundefører
- Hundetype
- Hundens erfaring alder
- GPS sporlogg
- Hva slags spor eller sportegn, kadaver slippes hunden på
- Alder på spor
- Værforhold , temperatur, fuktighet (for å beskrive vitring, regn dugg tørt) Gode svake osv.
- Sporing fasthet, tid også ved overslag mot andre dyr
- Tid, lengde sporing i bånd, før slipp (Sporer så lenge at en sikker på at det er rette dyr eller slår over andre dyr)
- Tid, lengde sporing løs
- Tapsgrunn og klokkeslett
- Evt. nye forsøk fra fører på å finne igjen sporet etter hunden har mistet det
- Kryssing av veier, spor langs veier, i vann, varierende underlag (lyng, mose, myr, osv).
- Framspor eller overslag mot bakspor
- Årsak til tap av spor
- Tamdyr på beite
- Overslag til ville dyr